

ECOSIGN

Concepte de bază privind Ecodesign

UNITATEA 8: Management de mediu

Obiective

- Să cunoască, în termeni generali, sistemele de management de mediu în conformitate cu standardul ISO 14001 și Regulamentul EMAS.

9.1 Sisteme privind Managementul de mediu

9.1.1 Introducere

Ce este un Sistem al managementului de mediu ?

Un sistem de management de mediu (EMS) este un sistem introdus pentru a controla toate procesele unei organizații care au legătură cu mediul și care au un impact asupra acestuia.

Managementul de mediu în cadrul organizațiilor nu este o activitate voluntară, ci una obligatorie, datorită cantității mari de legislație de mediu.

Scopul unui SMM este "să definească și să documenteze metodologiile pentru desfășurarea activităților sub control, întotdeauna dintr-o perspectivă mai ecologică".

Tipuri de sisteme de management de mediu (EMS):

- EMS formal. Audibilă de terți și certificabilă. Cel mai cunoscut:
  - ISO 14001
  - Regulament EMAS
- EMS informal sau nerecomandat. Nici auditabile, nici certificabile.

9.1 Sisteme privind Managementul de mediu

9.1.2 Beneficiile introducerii unui SMM

BENEFICII

Principiul **îmbunătățirii continue**.

O îmbunătățire a comportamentului de mediu al organizației.

Asigură adecvarea, adecvarea și eficacitatea SMM

Procesele și activitățile de control care au impact asupra mediului pe parcursul întregului ciclu de viață.

Dacă are un impact asupra mediului, poate fi redusă.

Pentru a asigura **respectarea legislației de mediu aplicabile**.

Compatibilitate obligatorie, obligă revizuirea (actualizare).

Optimizarea costurilor rezultate din adaptarea la zona de mediu.

Reducerea consecințelor reducerii la minimum a poluării generate.

Mediul reprezintă un **nou factor de afaceri**.

Deschis la piețe ecologice.

Marketing verde bazat pe **informații și fapte verificabile**.

O imagine fiabilă a angajamentului față de mediu și îmbunătățirea continuă.

9.2 Standardul ISO 14001

9.2.1 Structura standardului ISO 14001

CE ESTE STRUCTURA DE ÎNALTĂ NIVEL A UNUI STANDARD?

- Standardul ISO 14001 are o structură de nivel înalt. Permite integrarea ușoară a altor sisteme de management: ISO 9001, ISO 27001 etc.
- O structură de nivel înalt constă din 10 rubrici principale.

"Secțiunile standardelor 0, 1, 2 și 3 sunt generice. Această unitate se concentrează pe: 4 până la 10 cerințe (subsecțiunea 9.2.2.) "

Secțiuni ale unei structuri de nivel înalt

9.2 Standardul ISO 14001

9.2.2 Cerințele standardului ISO 14001

4. Contextul Organizarii

■ Analiza de context și identificarea părților interesate. Analizați condițiile de mediu care afectează la nivel intern:

- Intern: aspecte culturale, economice, operaționale, tehnologice, de performanță etc .;
- Externe: tehnologice, economice, de piață, politice, sociale etc.

■ Determinați cine sunt părțile interesate în contextul dat, pe baza calității de membru, a nevoilor și așteptărilor.

■ Comitetul executiv trebuie să stabilească o strategie privind managementul de mediu. Sistemul trebuie să fie în conformitate cu strategia și cu domeniul determinat.

5. Conducere

■ Managementul de top ar trebui să demonstreze conducerea și angajamentul față de sistem:

- Definiți o "politică de mediu" (comunicați).
- Definiți "obiectivele", "indicatorii de mediu" și "strategiile", luând în considerare cerințele legale și informațiile conexe.
- Stabiliți roluri, responsabilități și autorități.
- Promovarea utilizării abordării "procese" și a "gândirii bazate pe risc".

9.2 Standardul ISO 14001

9.2.2 Cerințele standardului ISO 14001

6. Planificare

- EMS trebuie să fie planificat de organizație.
- Cerințe:
  - Determinați "riscurile și oportunitățile" legate de aspectele de mediu ale organizației și luați măsurile adecvate.
  - Identificați și evaluați "aspectele de mediu" ale organizației din perspectiva ciclului de viață. Identificați aspectele semnificative cu criteriile stabilite.
  - Identificați și evaluați "cerințele ecologice de pe malul digului". Examinați și actualizați.
  - Stabiliți "obiectivele de îmbunătățire" a aspectelor de mediu semnificative, a cerințelor legale, precum și a riscurilor și oportunităților detectate.

7. Suport

- Managementul de vârf al organizației trebuie să sprijine resursele necesare pentru îmbunătățirea continuă a SMM:
  - Creșteți gradul de conștientizare și angajamentul față de sistem în cadrul organizației. Comunicarea importanței managementului de mediu.
  - Furnizați pregătirea EMS necesară pentru chestii.
  - Stabilirea proceselor necesare pentru comunicările interne și externe relevante pentru SMM implementat.
  - Determinați informațiile documentate necesare și controlul acestora pentru a îndeplini cerințele standard și alte cerințe care pot fi importante ulterior.

9.2 Standardul ISO 14001

9.2.2 Cerințele standardului ISO 14001

8. Operație

■ "Planificare și control operațional". Criterii de operare pentru procese și controlul acestora:

■ În procesul de proiectare și dezvoltare a produsului sau a serviciului, trebuie să se stabilească controalele, luând în considerare fiecare etapă a ciclului de viață.

■ Determinați cerințele de mediu pentru achiziționarea de produse și comunicați cerințele de mediu furnizorilor externi.

■ Trebuie să ia în considerare necesitatea de a furniza informații despre posibilele impacturi semnificative asupra mediului asociate cu transportul, livrarea, utilizarea, sfârșitul vieții, tratarea și eliminarea finală a produselor sale.

■ „Pregătire de urgență și răspunsul“:

- Determinați situațiile de urgență, inclusiv cele care pot avea un impact asupra mediului.
- Stabilirea, implementarea și menținerea proceselor necesare pentru pregătirea și reacția la posibilele situații de urgență, efectuarea exercițiilor, evaluarea și revizuirea rezultatelor obținute.

9.2 Standardul ISO 14001

9.2.2 Cerințele standardului ISO 14001

9. Evaluare performanței

- Sistemul EMS implementat trebuie revizuit în mod regulat: eficacitatea și conformitatea acestuia.
  - "Monitorizarea, măsurarea, analiza și evaluarea" performanțelor proceselor.
  - Desfășurarea "audituri interne" la intervale planificate.
  - Desfășurarea o "revizuire a managementului" SMM pentru a asigura aptitudinea, adecvarea și eficiența acestuia.

10. Îmbunătățire

- Trebuie asigurată îmbunătățirea continuă a eficienței și eficacității proceselor:
  - Acțiuni împotriva neconformităților detectate pentru a atenua impactul. Acționați corespunzător împotriva abaterilor de sistem.
  - "Acțiunile preventive" nu mai sunt la standard (au dispărut în versiunea standard 2015 deoarece managementul riscurilor și al oportunităților este considerat).
  - Aplicați principiul îmbunătățirii continue și îmbunătățiți în permanență adecvarea, adecvarea și eficacitatea SMM.

9.2 Standardul ISO 14001

9.2.3 Certificare Standardului ISO 14001

- Odată ce SMM este implementat, organizația este în măsură să certifice sistemul.

→ Contact cu un corp de certificare acreditat :

AENOR, BVQI, SGS, ...

Pentru a continua cu un audit de certificare și a dovedi că sunt îndeplinite cerințele ISO 14001 cerute.

- Certificarea auditivă terță parte. Verificați dacă cerințele ISO 14001 ale cerințelor EMS implementate.
- Dacă rezultatul este satisfăcător, organismul de certificare emite certificarea ISO 14001.
- Diseminarea certificării, comunicarea părților interesate: clienți, furnizori, asociații etc.).

9.3 Regulamentul EMAS

9.3.1 Obiectivul EMAS

Obiectivul EMAS:

Promote continual improvement of organisation's environmental behaviour

cu:

- Stabilirea și implementarea SMM.
- Evaluarea sistematică, obiectivă și periodică a performanței acestor sisteme.
- Furnizarea de informații privind performanța de mediu.
- Un dialog deschis cu publicul și alte părți interesate, precum și implicarea activă a angajaților în organizații și instruirea adecvată.

*Instrument important al
Planului de acțiune privind
consumul și producția durabile
și politica industrială durabilă.*

9.3 Regulamentul EMAS

9.3.2 Cerințele regulamentului EMAS

Procedura generală de implementare a EMAS într-o organizație constă în următoarele 6 etape:

1. Revizuirea inițială de mediu
2. Implementarea unui SMM în conformitate cu ISO 14001
3. Verificarea sistemului: audit intern și revizuirea managementului.
4. Declarația de mediu EMAS
5. Validarea SMM de către un verficator EMAS
6. Cererea de înregistrare a EMAS

Organizațiile care se înregistrează în EMAS trebuie:

- Dovedește respectarea legislației de mediu.
- Să se angajeze să-și îmbunătățească în permanență performanțele de mediu.
- Arătați că au un dialog deschis cu toate părțile interesate.
- Implicați angajații în îmbunătățirea performanței de mediu a organizației.
- Publicați și actualizați o declarație de mediu EMAS validată pentru comunicarea externă.

9.3 Regulamentul EMAS

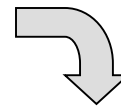
9.3.2 Cerințele regulamentului EMAS

1. Revizuirea inițială de mediu

- din toate activitățile desfășurate de organizație.
- identificarea aspectelor de mediu directe și indirecte relevante și a "legislației de mediu aplicabile".

Conținutul inițial de revizuire de mediu

- A. Aplicabilitatea cerințelor legale pentru organizație.
- b. Identificarea aspectelor de mediu directe și indirecte.
- c. Evaluarea importanței aspectelor de mediu.
- d. Examinarea proceselor, practicilor și procedurilor existente.
- e. Evaluarea feedback-ului din investigarea incidentelor anterioare.

După "revizuirea inițială de mediu"

2. Implementarea unui EMS în linie cu ISO 14001

- Un EMS este pus în aplicare în conformitate cu cerințele de ISO 14001

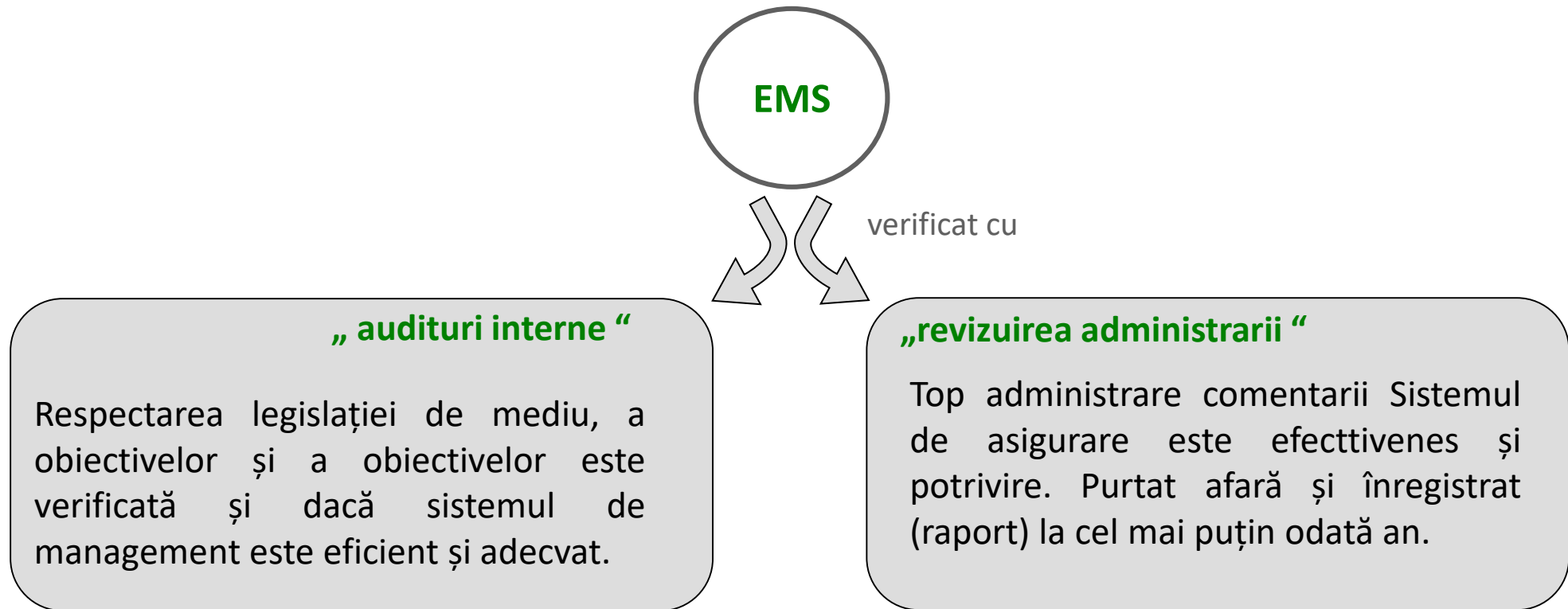
(Anexa II la Regulamentul EMAS).

- Vezi: secțiunea 9.2, Unitatea 8.

9.3 Regulamentul EMAS

9.3.2 Cerințele regulamentului EMAS

3. Verificarea sistemului: audit intern și revizuirea managementului

9.3 Regulamentul EMAS

9.3.2 Cerințele regulamentului EMAS

4. Declarația de mediu EMAS

- Următorul pas este de a elabora "Declarația de mediu EMAS".

Conținutul unei declarații de mediu EMAS

- 1) Descrierea organizației. Rezumat al activităților (coduri NACE), produse și servicii. Relația cu organizațiile-mamă.
- 2) Politica de mediu. Scurtă descriere a SMM și a structurii de lucru.
- 3) 3) Descrierea tuturor aspectelor semnificative de mediu directe și indirecte (separate). Explicarea naturii impactului aferent (anexa I.2 la Regulamentul EMAS).
- 4) 4) Descrierea obiectivelor și țintelor de mediu în legătură cu aspectele și impacturile semnificative ale mediului. Programul de mediu și acțiunile întreprinse / planificate pentru a împiedica comportamentul.
- 5) 5) Rezumatul datelor disponibile cu privire la performanța organizației care își atinge obiectivele și obiectivele de mediu în ceea ce privește impactul său semnificativ asupra mediului. Indicatori de bază și alți indicatori relevanți în conformitate cu secțiunea C, anexa IV la Regulamentul EMAS..

Inclusiv și:

Documente de referință sectoriale

Comisia Europeană a elaborat "Documente sectoriale de referință".

Organizațiile ar trebui să le ia în considerare la punerea în aplicare a EMAS și să precizeze în declarația lor de mediu cum au fost utilizate aceste documente.

9.3 Regulamentul EMAS

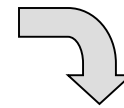
9.3.2 Cerințele regulamentului EMAS

5. Validarea EMS de către un verificador EMAS

SMN al organizației poate fi auditat de către un verificador extern EMAS recunoscut pentru a emite validarea și accesul la Registrul EMAS. Identificați: aspecte de mediu relevante directe și indirecte "și" legislație de mediu aplicabilă".

Auditul de validare EMAS

- Verificadorul de mediu acreditat sau autorizat va verifica revizuirea de mediu și sistemul de management de mediu.
- Dacă rezultatul este satisfăcător, sistemul de management de mediu va fi verificat.

După „EMS validare“

6. Cerere de înregistrare a EMAS

■ Depunerea unei cereri de înregistrare către organismul competent al statului:

- Declarație de mediu EMAS validată.
- Declarație semnată de verificadorul de mediu.
- Formularul de cerere completat (anexa VI la regulamentul)
- Dovada plății taxelor, dacă este cazul.

Gestión ambiental verificada
Reg. n° XXXX

*"Odată înregistrate,
organizațiile au dreptul să
utilizeze sigla EMAS"
(managementul de mediu
verificat)*

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

9.4 Diferențe între ISO 14001 și Regulamentul EMAS

"ISO 14001 și EMAS sugerează un sistem sistematic eficient pentru managementul de mediu al organizațiilor"

Diferențele între calculul ISO 14001 și EMAS

- EMAS este mai completă, deoarece nu numai că solicită respectarea cerințelor standardului ISO 14001, dar conține și cerințe suplimentare:
  - O "declarație de mediu":
    - document public.
    - obligația de a facilita în mod regulat informațiile de mediu conținute în acea declarație

Instrument de comunicare a comportamentului de mediu al organizației.
  - Un registru public al organizațiilor participante din fiecare țară, care sporește oportunitățile de afaceri.

Vă mulțumim pentru atenție

Concepte de bază privind Ecodesign

UNITATEA 8: Managementul de mediu.